

Rolnummers 2135
Arrest nr. 53/2002 van 13 maart 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 2 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 30 november 1935, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters L. François, M. Bossuyt, E. De Groot, J.-P. Snappe en E. Derycke, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag

Bij vonnis van 7 februari 2001 in zake G. Teirlinck en L. Verstichel tegen G. Vanparys en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 23 februari 2001, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Worden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geschonden door artikel 2 Venn. W. [wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 30 november 1935], althans in de interpretatie dat dit artikel naast de twee bij artikel 141, § 2, Venn. W. voorziene vormen die de coöperatieve vennootschap kan aannemen, nog een derde vorm toelaat, namelijk de niet-omgevormde coöperatieve vennootschap waarin de vennoten van een beperkte aansprakelijkheid kunnen genieten zonder in de wettelijk vereiste vorm een kapitaalsverhoging te hebben doorgevoerd en/of een financieel plan te hebben opgesteld, bij zoverre dat dit een ongerechtvaardigde ongelijke behandeling inhoudt t.o.v. vennoten van coöperatieve vennootschappen die in uitvoering van de overgangsbepalingen van de wet van 20 juli 1991 hebben geopteerd voor één van de in artikel 141, § 2, Venn. W. voorziene vormen ? »

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De eisende partijen in het bodemgeschil, G. Teirlinck en zijn echtgenote L. Verstichel, hebben voor de verkoop van hun onroerend goed een beroep gedaan op de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid General Trade Invest (hierna « G.T.I. »), die optrad als makelaar. Aan G.T.I. werd een optie tot aankoop met opgave van lastgever verleend en werd de aankoopprijs bepaald op 1.700.000 frank.

G.T.I. verkocht het litigieuze onroerend goed door zonder eigenaar ervan te zijn en werd bij vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Gent van 21 december 1996 veroordeeld tot het laten verlijden van de notariële akte mits betaling van 1.700.000 frank, tot betaling van 75.000 frank schadevergoeding, de gerechtelijke intresten op 1.775.000 frank, alsook de proceskosten. Dat vonnis werd bevestigd bij arrest van het Hof van Beroep te Gent van 6 oktober 1999.

G.T.I. is op 1 november 1987 bij onderhandse akte opgericht door de verwerende partijen in het bodemgeschil, G. Vanparys, T. Vande Walle en R. Vande Walle, met een minimumkapitaal van 100.000 frank. Krachtens de statuten is de aansprakelijkheid van de vennoten beperkt tot hun inbreng. In strijd met de bepalingen van titel VII van de wet van 20 juli 1991 werd G.T.I. nooit omgevormd en werd haar kapitaal nooit verhoogd. In het bodemgeschil hebben de eisers de drie oprichters van G.T.I. persoonlijk gedagvaard teneinde de verweerders solidair en in ondergeschikte orde ieder voor zijn aandeel of de ene bij gebreke van de ander te horen veroordelen tot betaling van 1.676.798 frank, vermeerderd met de gerechtelijke intresten en de gedingkosten. Volgens de verweerders kunnen de vennoten evenwel niet automatisch aansprakelijk worden gesteld voor de niet-volstorting van het kapitaal.

De rechter in het bodemgeschil stelt dat overeenkomstig artikel 141, § 2, van de vennootschappenwet er twee vormen van coöperatieve vennootschappen bestaan, namelijk de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (c.v.b.a.) en de coöperatieve vennootschap met onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid (c.v.o.h.a.). Verwijzend naar de controverse en de uiteenlopende rechtspraak inzake de aansprakelijkheid van niet-omgevormde coöperatieve vennootschappen, stelt de rechter de voormelde prejudiciële vraag.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van 23 februari 2001 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 15 maart 2001 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 24 maart 2001.

Memories zijn ingediend door :

- G. Teirlinck en L. Verstichel, samenwonende te 9940 Evergem, Rafaël Suylaan 11, bij op 28 maart 2001 ter post aangetekende brief;
- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 27 april 2001 ter post aangetekende brief;
- G. Vanparys en T. Vande Walle, samenwonende te 8020 Oostkamp, Kasteeldreef 61, en R. Vande Walle, wonende te 8670 Oostduinkerke, Veurnevaartstraat 2, bij op 2 mei 2001 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 11 mei 2001 ter post aangetekende brieven.

De Ministerraad heeft een memorie van antwoord ingediend bij op 8 juni 2001 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 22 mei 2001 en 26 september 2001 heeft het Hof de zetel aangevuld respectievelijk met de rechters J.-P. Snappe en E. Derycke.

Bij beschikkingen van 28 juni 2001 en 30 januari 2002 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 23 februari 2002 en 23 augustus 2002.

Bij beschikking van 28 november 2001 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 19 december 2001.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 29 november 2001 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 19 december 2001 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. D. Dellaert, advocaat bij de balie te Gent, voor G. Vanparys en anderen;
 - . Mr. L. Swartenbroux *loco* Mr. P. Peeters, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers E. De Groot en L. François verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

A.1.1. De Ministerraad schetst allereerst de wetgevende context van de prejudiciële vraag. Met de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, in werking getreden op 1 november 1991, heeft de wetgever een einde heeft willen stellen aan de misbruiken die werden gemaakt van de rechtsvorm van de coöperatieve vennootschap. Hij maakte hierbij een duidelijk onderscheid tussen de coöperatieve vennootschap met onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Voor die tweede vorm werden een aantal verplichtingen ingevoerd, met het oog op de bescherming van derden, zoals een vast minimumkapitaal van 750.000 frank dat vanaf de oprichting volledig geplaatst moet zijn en waarvan één derde dadelijk moet worden volgestort, een specifieke aansprakelijkheid van de oprichters en de verplichting een financieel plan op te stellen bij de oprichting. De coöperatieve vennootschappen die waren opgericht vóór 1 november 1991 dienden hun statuten in overeenstemming te brengen met die wettelijke bepalingen vóór 1 november 1993. Als sanctie hierop bepaalde artikel 168 van de wet van 20 juli 1991 dat de statutaire bepalingen die strijdig waren met de wet voor niet-geschreven werden gehouden, de bepalingen van dwingend recht van die wet van toepassing waren en dat iedere belanghebbende de ontbinding van de vennootschap kon vorderen indien de werking ervan onmogelijk werd.

De Ministerraad wijst erop dat er twee strekkingen in de rechtspraak en de rechtsleer bestonden aangaande de situatie van de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid opgericht vóór 1 november 1991 die hun statuten niet tijdig aanpasten, in het bijzonder wat het kapitaal betreft. Volgens een eerste strekking zouden de vennoten hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk worden voor de schulden van de vennootschap. Volgens een tweede strekking, waarbij ook de verwijzende rechter zich aansluit, gaat het voordeel van de beperkte aansprakelijkheid niet verloren, maar kunnen derden-schuldeisers andere vorderingen instellen.

A.1.2. De Ministerraad is om twee redenen van oordeel dat de prejudiciële vraag ongelukkig geformuleerd is. Ten eerste lijken de eisers in het bodemgeschil zich niet zozeer te beklagen over een verschil in behandeling tussen twee categorieën van vennoten maar wel over twee categorieën van schuldeisers, naargelang de coöperatieve vennootschap, zijnde de schuldenaar, al dan niet een kapitaalverhoging heeft doorgevoerd. Ten tweede betreft de grief van de eisers niet de artikelen 2 en 141, § 2, van de vennootschappenwet, maar wel de overgangsbepalingen van titel VII van de wet van 20 juli 1991, meer bepaald de afwezigheid van een bepaling die de vennoten persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk stelt. De Ministerraad wijst erop dat het het Hof toekomt de prejudiciële vraag te herformuleren.

A.1.3. Volgens de Ministerraad is de in de prejudiciële vraag bedoelde gelijke behandeling van twee verschillende categorieën van vennoten niet strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De wetgever wenste volgens de Ministerraad de continuïteit van de bestaande coöperatieve vennootschappen en hun aansprakelijkheidsstelsel niet in het gedrang te brengen, zodat de bestaande coöperatieve vennootschappen met een statutaire beperking van de aansprakelijkheid van de vennoten zijn overgegaan in coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, terwijl de coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid zijn overgegaan in coöperatieve vennootschappen met onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid. De Ministerraad betoogt dat de wetgever beide stelsels als gelijkwaardig beschouwde en geenszins een nieuwe vennootschapsvorm beoogde in te voeren, waardoor bestaande coöperatieve vennootschappen zouden moeten worden beschouwd als onregelmatige vennootschappen onder firma.

Volgens de Ministerraad is die gelijke behandeling van vennoten die wel of niet tijdig de statuten van de coöperatieve vennootschappen in overeenstemming hebben gebracht met de wet niet onredelijk omdat derden-schuldeisers over voldoende gemeenrechtelijke en vennootschapsrechtelijke vorderingen beschikken om hun rechten te waarborgen (aansprakelijkheid op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek of van artikel 158 *juncto* artikel 62, eerste lid, van de vennootschappenwet of op grond van artikel 158 *juncto* artikel 133*bis* van de vennootschappenwet). De Ministerraad stelt dat de sanctie van de onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid van elk van de vennoten onredelijk zou zijn omdat niet elk van hen over de bevoegdheid beschikt om een algemene vergadering bijeen te roepen. Hij wijst ten slotte erop dat die aansprakelijkheid zelfs niet aan de orde is in de gevallen waarvoor de wetgever wel in een uitdrukkelijke sanctieregeling heeft voorzien, aangezien de wetgever heeft geopteerd voor de aansprakelijkheid van de zaakvoerders en de bestuurders.

De Ministerraad besluit dat de overgangsbepalingen van titel VII van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden in de interpretatie dat de vennoten niet onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk worden voor de schulden van een voordien opgerichte coöperatieve vennootschap die statutair in een beperkte aansprakelijkheid van de vennoten voorzag en waarvan de statuten niet tijdig in overeenstemming zijn gebracht met de bepalingen van die wet.

A.2. De verwerende partijen in het bodemgeschil betogen dat de wet van 20 juli 1991 in slechts twee mogelijke sancties heeft voorzien indien niet tot een tijdige volstorting van het kapitaal wordt overgegaan door de oprichters, namelijk het voor niet-geschreven houden van de statutaire bepalingen in strijd met de nieuwe wet en de ontbinding van de vennootschap. In een sanctie van hoofdelijke aansprakelijkheid van de oprichters van een vennootschap is niet voorzien. De wetgever heeft volgens hen niet willen voorzien in een derde vorm van coöperatieve vennootschap maar heeft uitdrukkelijk geopteerd voor slechts twee vormen van coöperatieve vennootschap, zodat G.T.I. moet worden beschouwd als een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. De verwerende partijen wijzen bovendien op artikel 147ter van de vennootschappenwet, dat erin voorziet dat de oprichters samen met de bestuurders op verzoek van de belanghebbenden een sanctie kunnen oplopen in verhouding tot hun inschrijving op het kapitaal en dit tot maximaal 750.000 frank.

De verwerende partijen citeren ook rechtspraak die deze stelling ondersteunt en stellen dat die rechtspraak niet is weerlegd door andere of hogere rechtspraak. Zij wijzen ten slotte erop dat in het kader van andere wetgeving inzake de volstortingsplicht voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de naamloze vennootschap door de wetgever wel uitdrukkelijk is voorzien in de sanctie van de hoofdelijke aansprakelijkheid van de oprichters voor de kapitaalsverhogingsplicht.

Zij besluiten dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet zijn geschonden door de in het geding zijnde bepaling.

A.3. De eisende partijen in het bodemgeschil zijn van mening dat de prejudiciële vraag bevestigend moet worden beantwoord en verwijzen hiervoor naar hun besluiten voor de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge. Zij stellen dat de interpretatie van de verwijzende rechter strijdig is met de algemene principes van het vennootschapsrecht. De beperkte aansprakelijkheid van de aandeelhouder in een vennootschap heeft immers een prijs, namelijk de inbreng en de daaraan verbonden volstorting van de aandelen, en het doel van de volstorting van het maatschappelijk kapitaal bestaat erin de vennootschap te laten beschikken over voldoende middelen om in haar uitbating te voorzien. Het aanvaarden van een vennootschapsvorm, namelijk een coöperatieve vennootschap waarin een beperkte aansprakelijkheid zou worden gegarandeerd zonder dat de vennoten onderworpen zijn aan de volstortingsplicht van het wettelijk voorgeschreven minimumkapitaal, zou het gelijkheidsbeginsel schenden en een onterechte gelijke behandeling veronderstellen van de aandeelhouders die wel hun wettelijke verplichtingen naleven en diegenen die deze niet naleven, alsmede van de schuldeisers van beide soorten vennootschappen.

A.4. De Ministerraad verzoekt het Hof in zijn memorie van antwoord de memorie van de eisende partijen uit de debatten te weren omdat hierin wordt verwezen naar de conclusies voor de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, zonder dat die als bijlage bij de memorie zijn gevoegd. De Ministerraad betoogt dat de tussenkomenende institutionele partijen, net zoals het Hof zelf, in beginsel geen kennis hebben van de conclusies uitgewisseld in de bodemprocedure en dat een dergelijke handelwijze tot gevolg heeft dat de termijn die aan de Ministerraad wordt toegekend voor het opstellen van een memorie van antwoord op onrechtmatige wijze wordt ingekort.

In ondergeschikte orde stelt de Ministerraad dat de eisende partijen in hun conclusies voor de verwijzende rechter argumenten aanvoeren die moeten aantonen dat de wet van 20 juli 1991 zo moet worden geïnterpreteerd dat bij gebrek aan tijdige omvorming het statutair beding van aansprakelijkheid vervalt, terwijl de prejudiciële vraag uitgaat van de tegenovergestelde hypothese (zie vermelding van de twee strekkingen onder A.1.1), zodat met die argumenten geen rekening moet worden gehouden. De Ministerraad voegt hieraan toe dat de toepassing van de eerste sanctie van artikel 168 van de wet van 20 juli 1991 niet kan leiden tot het voor niet-geschreven houden van de statutaire aansprakelijkheidsbeperking, vermits een beperking van aansprakelijkheid geenszins strijdig was met de wet van 20 juli 1991, aangezien die wet de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid een wettelijke basis geeft.

De Ministerraad betoogt ten slotte dat de omstandigheid dat de aandeelhouders van een coöperatieve vennootschap die de wettelijke formaliteiten niet heeft nageleefd in een gunstigere positie zouden komen dan die van een coöperatieve vennootschap die deze formaliteiten wel heeft nageleefd, niet volstaat om te concluderen tot een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en verwijst dienaangaande naar zijn memorie.

- B -

Ten aanzien van de memorie van de partijen G. Teirlinck en L. Verstichel

B.1.1. In zijn memorie van antwoord verzoekt de Ministerraad het Hof de memorie van de eisende partijen voor de verwijzende rechter uit de debatten te weren omdat daarin wordt verwezen naar de besluiten die zij voor die rechter hebben neergelegd, zonder dat die als bijlage bij de memorie zijn gevoegd. De Ministerraad betoogt dat tussenkommende institutionele partijen in beginsel geen kennis hebben van dergelijke conclusies en dat door een dergelijke handelwijze de termijn die aan de Ministerraad wordt toegekend voor het opstellen van een memorie van antwoord onrechtmatig wordt ingekort.

B.1.2. Artikel 84 van de wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof bepaalt dat de tot het Hof gerichte verzoekschriften en memories een inventaris van de tot staving aangevoerde stukken bevatten en dat elk dossier wordt toegezonden met een inventaris van de stukken waaruit het samengesteld is.

Uit die bepaling volgt dat de partijen die voor het Hof optreden, gehouden zijn de stukken die de in hun verzoekschriften en memories opgenomen beweringen en aanspraken staven, op voormelde wijze toe te sturen aan het Hof.

Overigens bepaalt artikel 88 van diezelfde bijzondere wet dat ieder die met toepassing van de artikelen 85 en 87 ervan een memorie aan het Hof richt, gehouden is er het dossier bij te voegen waarover hij beschikt.

B.1.3. Uit hetgeen voorafgaat volgt dat de verwijzing in de memorie van de eisende partijen in het bodemgeschil « naar hun besluiten voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge wat het juridisch technisch aspect van hun betoog betreft » niet kan worden aanvaard en dat bijgevolg die besluiten uit de debatten worden geweerd.

Ten gronde

B.2.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 2 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 30 november 1935 (hierna vennootschappenwet genoemd), zoals van toepassing op de zaak ten gronde, dat luidt :

« De wet erkent als vennootschap die de rechtsvorm van een handelsvennootschap heeft aangenomen :

- de vennootschap onder firma;
- de gewone commanditaire vennootschap;
- de naamloze vennootschap;
- de commanditaire vennootschap op aandelen;
- de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid;
- de coöperatieve vennootschap.

Elk van deze vennootschappen verkrijgt rechtspersoonlijkheid vanaf de dag van de in artikel 10, § 1, eerste lid, bedoelde neerlegging.

Elk van deze vennootschappen is een rechtspersoon, onderscheiden van de persoon der vennoten.

Bij gebreke van de in het vorige lid bedoelde neerlegging, wordt de vennootschap die daden van koophandel tot doel heeft en, noch een vennootschap in oprichting is, noch een tijdelijke vereniging of een vereniging bij wijze van deelneming, beheerst door de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en, indien ze een vennootschap onder firma is, door artikel 17. »

Artikel 141 van de vennootschappenwet bepaalt :

« § 1. De coöperatieve vennootschap is een vennootschap die is samengesteld uit een veranderlijk aantal vennoten met veranderlijke inbrengen.

Buiten de aandelen die de inbrengen vertegenwoordigen, mag geen enkele andere soort effecten die maatschappelijke rechten vertegenwoordigen of die recht geven op een deel van de winst worden uitgegeven, onder welke benaming ook.

§ 2. Er bestaan twee vormen van coöperatieve vennootschap : de coöperatieve vennootschap met onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. In de statuten wordt vermeld welke van die twee vormen de vennoten aannemen.

§ 3. Wanneer de coöperatieve vennootschap een vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid is, zijn de vennoten persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap; wanneer de coöperatieve vennootschap een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is, staan de vennoten slechts voor de schulden van de vennootschap in tot het beloop van hun inbrengen.

In de statuten wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen de vennoten uit het oogpunt van hun aansprakelijkheid. »

B.2.2. De vraag gaat uit van een interpretatie van een geheel van teksten, volgens welke naast de twee in artikel 141, § 2, van de vennootschappenwet opgesomde vormen van coöperatieve vennootschap er tevens een derde vorm zou bestaan, namelijk « de niet-omgevormde coöperatieve vennootschap waarin de vennoten van een beperkte aansprakelijkheid kunnen genieten zonder in de wettelijk vereiste vorm een kapitaalsverhoging te hebben doorgevoerd en/of een financieel plan te hebben opgesteld ».

Die interpretatie houdt verband met de wijziging van afdeling VII van de vennootschappenwet over de coöperatieve vennootschap door de artikelen 160 tot 169 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, waarbij de wetgever bepaalde misbruiken van de rechtsvorm van de coöperatieve vennootschap wilde tegengaan die voortvloeiden uit de betrachting om, onder de wettelijke dekking van de beperkte aansprakelijkheid, activiteiten te ontplooiën die niet in verhouding stonden tot de ingebrachte middelen (zie *Parl. St.*, Senaat, 1990-1991, nr. 1374/1, p. 61; *Parl. St.*, Kamer, 1990-1991, nr. 1695/9, p. 6). Aldus werd het statuut van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid op vlak van kapitaalinbreng, aansprakelijkheid, formaliteiten en controle verstrengd. Die wet trad in werking op 1 november 1991 en de coöperatieve vennootschappen opgericht vóór 1 november 1991 dienden hun statuten tegen uiterlijk 1 november 1993 aan te passen (artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 11 oktober 1991 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de titels VII en VIII van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen met betrekking tot de coöperatieve vennootschappen). De sanctie op die verplichting werd bepaald in artikel 168 van voormelde wet, dat luidt :

« Bij gebreke van aanpassing van de statuten of van regelmatige omzetting voordat de in artikel 165 gestelde termijn is verstreken, worden de statutaire bepalingen die strijdig zijn met deze wet voor niet geschreven gehouden en zijn de bepalingen van dwingend recht van deze wet toepasselijk. Indien daardoor de werking van de vennootschap onmogelijk wordt, kan iedere belanghebbende in rechte de ontbinding vorderen. »

B.2.3. Volgens een andere interpretatie dan die van de verwijzende rechter had die bepaling tot gevolg dat de vroegere coöperatieve vennootschappen die hun statuten niet tijdig hebben aangepast en geen uitdrukkelijke keuze hebben gemaakt voor één van de twee nieuwe

vormen van coöperatieve vennootschap, namelijk die met beperkte aansprakelijkheid of die met onbeperkte aansprakelijkheid, ophouden als rechtspersoon te bestaan en worden geherkwalificeerd hetzij als een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid, hetzij als een vennootschap onder firma, met onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid voor de vennoten als gevolg.

Volgens de interpretatie die diegene is van de verwijzende rechter, zijn de sancties waarin voormeld artikel 168 voorzien, de enige mogelijke sancties en gaat het voordeel van de beperkte aansprakelijkheid van de vennoten van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die is opgericht vóór 1 november 1991 maar waarvan de statuten niet tijdig zijn aangepast, niet verloren.

B.3. De prejudiciële vraag noopt tot een vergelijking van de vennoten van de vóór 1 november 1991 opgerichte coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid die hun statuten niet tijdig hebben aangepast en dus niet aan de wettelijke vereisten inzake inbreng en kapitaal hebben voldaan maar die toch het voordeel van de beperkte aansprakelijkheid blijven genieten, enerzijds, met de vennoten van de vóór die datum opgerichte coöperatieve vennootschappen die hun statuten wel tijdig hebben aangepast en hun wettelijke verplichtingen dienaangaande wel zijn nagekomen en bijgevolg de beperkte aansprakelijkheid genieten, anderzijds.

De vraag, zoals zij is geformuleerd, klaagt niet een verschillende maar wel de gelijke behandeling aan van twee categorieën van vennoten, namelijk diegenen die niet en diegenen die wel aan de verplichtingen opgelegd door de wet van 20 juli 1991 hebben voldaan, doordat beide categorieën van vennoten een stelsel van beperkte aansprakelijkheid blijven genieten.

B.4. Uit hetgeen voorafgaat blijkt evenwel dat de bekritiseerde toestand niet is toe te schrijven aan de in de prejudiciële vraag vermelde bepalingen van de vennootschappenwet, maar aan de overgangsbepalingen van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, zodat de vraag niet dient te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 13 maart 2002, door de voormelde zetel, waarin rechter E. De Groot voor de uitspraak is vervangen door rechter L. Lavrysen, overeenkomstig artikel 110 van de voormelde wet.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

A. Arts